

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Inleiding

De partijbesturen van PvdA en GroenLinks willen op hun congres in juni 2025 versneld besluiten tot een fusie. Dit is in strijd met het afgesproken traject dat twee jaar zou duren en waarbij pas in de tweede helft van 2026 een besluit zou worden genomen. Het Rode Nest en Rood Vooruit komen gezamenlijk actie. Samen organiseerden ze ieder een panel om leden te raadplegen over dit plan:

- Het Rode Nest Panel onder de lezers van de nieuwsbrief van het Rode Nest
- Rood Vooruit Panel onder supporters en sympathisanten van Rood Vooruit.

Beide panels bevatte dezelfde vragen. Daarom kunnen we ook de antwoorden met elkaar vergelijken en waar het nuttig is samenvoegen. Het Rode Nest Panel is gehouden van 28 maart t/m 10 april 2025 en het Rood Vooruit Panel van 31 maart t/m 10 april 2025.

Dit document beschrijft de uitkomsten van beide panels.

Een (leden)panel is geen doel op zich. Het is een heel goed instrument om met de leden in gesprek te gaan. De uitkomsten van het ledenpanel moeten altijd het startpunt zijn voor verdere discussie met de leden. Vele discussiepunten zijn uit de uitkomsten te halen.

Vragenlijst

De vragenlijst bevatte de volgende blokken:

- I. Ledendemocratie
- II. Gemeenteraadsverkiezingen
- III. Congresmotie verkenning samenwerking PvdA-GL
- IV. Kwaliteit en democratische legitimiteit van de besluitvorming
- V. Groter links
- VI. Steun voor Rood Vooruit en het Rode Nest
- VII. Rood Vooruit bijeenkomst 12 april
- VIII. Slotvraag

Opzet beide panels

De blokken 1 t/m 5 hadden de volgende opzet:

- Korte introductie van het onderwerp
- Verwoording van het standpunt of mening van de partijbesturen
- Verwoording van het standpunt Rood Vooruit
- Vraag 1: In hoeverre deel je het standpunt/oordeel van het partijbestuur?
- Vraag 2: In hoeverre deel je het standpunt/oordeel van Rood Vooruit?
- Vraag 3: Het geven van een nadere toelichting van het antwoord.

Respons

Het Rode Nest heeft voor zowel Rood Vooruit als voor het Rode Nest de panels uitgevoerd.

- Het Rode Nest Panel onder de lezers van de nieuwsbrief van het Rode Nest
- Rood Vooruit Panel onder supporters en sympathisanten van Rood Vooruit.

Het zijn verschillende groepen. Rood Vooruit is een jonge groep en de supporters zijn enthousiastelingen en erg gedreven.

De lezers van de nieuwsbrief van het Rode Nest zijn vooral kaderleden van de PvdA met een relatief bovengemiddelde interesse in de interne democratie en andere zaken binnen de PvdA. Maar je merkt dat die groep niet meer zo snel in beweging komt voor de ledendemocratie want dat is door het al jaren negeren van het partijbestuur geen hot item meer. Zo is het laatste rapport van de werkgroep ledendemocratie van 3 jaar geleden door het partijbestuur nog nooit met de leden besproken.

De deelname aan het Rood Vooruit Panel is 43% wat uitzonderlijk hoog genoemd mag worden. Aan het Rode Nest Panel heeft zo'n 13% meegedaan. In totaal hebben zo'n 700 leden deelgenomen aan de panels.

Hoe representatief zijn de uitkomsten van de panels voor de leden van de PvdA? We moeten onderzoekstechnisch voorzichtig zijn, maar het geeft wel een goede indicatie.

Het is steeds weer indrukwekkend hoe krachtig het panel als instrument is. Het levert een schat aan informatie op. Leden willen heel graag hun mening geven en maken gretig gebruik van de mogelijkheden om een nadere toelichting te geven. Beide panels beslaan 200 pagina's aan antwoorden! In deze rapportage willen we daar recht aan doen door ook citaten uit de panels te geven.

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Uitkomsten vragen

I. Ledendemocratie

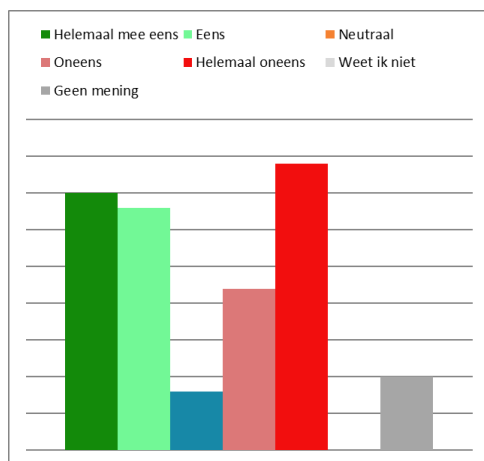
Ledendemocratie is meer dan alleen het houden van een stemming en het bepalen van de uitslag. Het vereist ook zorgvuldige ledenparticipatie voorafgaand aan belangrijke besluiten. Leden moeten niet alleen stemmen, maar ook invloed kunnen uitoefenen op de totstandkoming van voorstellen. Anders gezegd: leden hebben niet alleen recht op invloed aan de achterkant van het besluitvormingsproces maar ook aan de voorkant van dat proces. Over de vraag of aan deze zorgvuldigheidseis is voldaan verschillen het partijbestuur van de PvdA en Rood Vooruit van mening.

Het partijbestuur vindt het nodig om de besluitvorming te versnellen en heeft daarom haar conclusie getrokken: het moet een fusie worden. Reden waarom het partijbestuur op 13 maart jl. de leden heeft geïnformeerd over het besluit van het partijbestuur om de leden in juni tijdens het congres over het fusievoorstel van het partijbestuur te laten stemmen. Dat er vanaf 13 maart nog verspreid over het land ledengesprekken worden gehouden - waaronder bijeenkomsten op 31 maart (Groningen), 7 april (Utrecht), 10 april (online), 23 april (locatie nog te bepalen), 11 mei (Utrecht), 26 mei (Enschede) en 1 juni (Den Bosch) - is voor het partijbestuur geen reden om met het trekken van haar conclusie en het formuleren van haar voorstel aan het congres te wachten. Het partijbestuur ziet een versnellingsnoodzaak die deze handelwijze nodig maakt.

Rood Vooruit is een andere mening toegedaan. Volgens Rood Vooruit worden de leden die van plan waren om ná 13 maart nog aan de ledengesprekken deel te nemen, beroofd van de aan hen beloofde kans, om met het tijdig kenbaar maken van hun mening, invloed uit te oefenen op de totstandkoming van het voorstel dat aan het congres wordt voorgelegd. Men wordt de kans ontnomen om voor een ander voorstel te pleiten. Met deze handelwijze geeft het partijbestuur bij de totstandkoming van haar voorstel geen gewicht aan de mening van deze leden. Zij worden volgens Rood Vooruit gepasseerd op een wijze die met het oog op behoorlijke ledendemocratie niet aanvaardbaar is. Daarenboven is volgens Rood Vooruit gebleken dat op de reeds gehouden bijeenkomsten geen plaats was ingeruimd voor een discussie over schurende kwesties en fundamentele zaken, zoals de standpuntbepaling inzake asiel- en migratie, de ideologische basis van de nieuwe partij of de vraag bij welke politieke familie de nieuwe partij zich in Europa zou moeten aansluiten. In plaats daarvan werden vrijblijvende gesprekken gevoerd over onderwerpen als waarden en vormen van ledenparticipatie. Volgens Rood Vooruit getuigt deze handelwijze van het partijbestuur van onbehoorlijk bestuur.

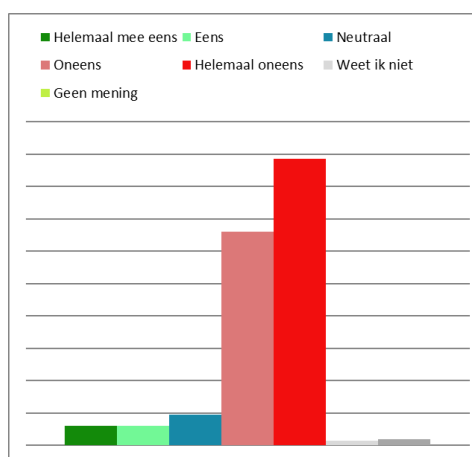
Vraag 1. In hoeverre deel je het oordeel van het partijbestuur over de gekozen aanpak?

Rode Nest Panel

- Pro partijbestuur: 48,9%
- Tegen partijbestuur: 44,5%

Rood Vooruit Panel

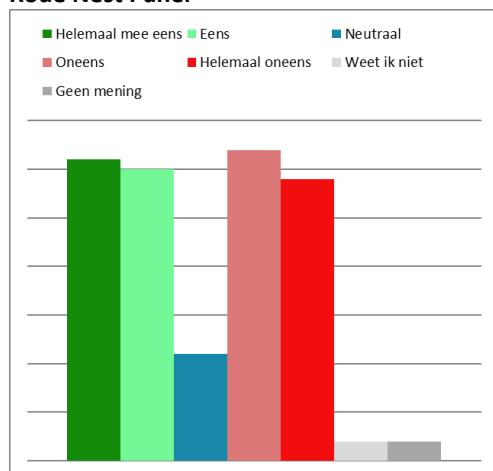

- Pro partijbestuur: 6,7%
- Tegen partijbestuur: 86,5%

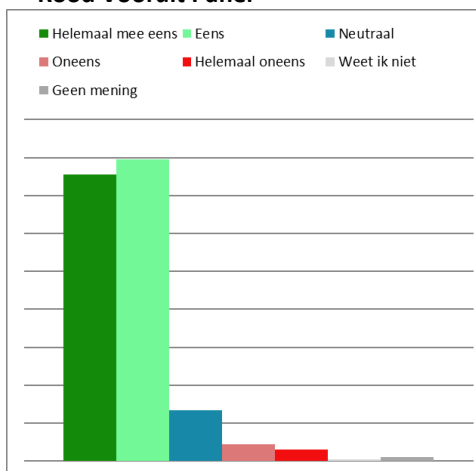
Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Vraag 2. In hoeverre deel je het oordeel van Rood Vooruit over de gekozen aanpak?

Rode Nest Panel

Rood Vooruit Panel

Pro Rood Vooruit: 44,9%
Tegen Rood Vooruit: 44,1%

Pro Rood Vooruit: 87,3%
Tegen Rood Vooruit: 8,5%

Vraag 3. Als je dat wenst kun je jouw antwoord hieronder toelichten.

Citaten:

- Zorg over ledendemocratie**
 - "Leden worden volledig gepasseerd, dit is top-down bestuur."
- Kritiek op inhoudsloos proces**
 - "Er is geen fundamentele discussie over koers of waarden."
 - "Dit is geen proces, dit is een dictaat."

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

3. **Onbegrip over versnellingslogica**
 - *"Waarom nu versnellen? Waar is de noodzaak?"*
4. **Afwijzing van standpunt Rood Vooruit**
 - *"Zij blijven hangen in verzet en nostalgie."*
5. **Behoeftte aan inhoudelijke duidelijkheid vóór besluitvorming**
 - *"Zonder statuten en richting, geen besluit."*

- **Pro partijbestuur:**
 - *"We hebben een duidelijke strategie nodig tegen extreemrechts. Tijd is een luxe die we niet hebben."*
- **Pro Rood Vooruit:**
 - *"Democratie is niet alleen stemmen, maar meedenken vooraf. Dat is hier compleet genegeerd."*
- **Neutraal:**
 - *"Ik begrijp beide kanten. De communicatie is gewoon slecht geweest."*

Uitskomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

II. Gemeenteraadsverkiezingen

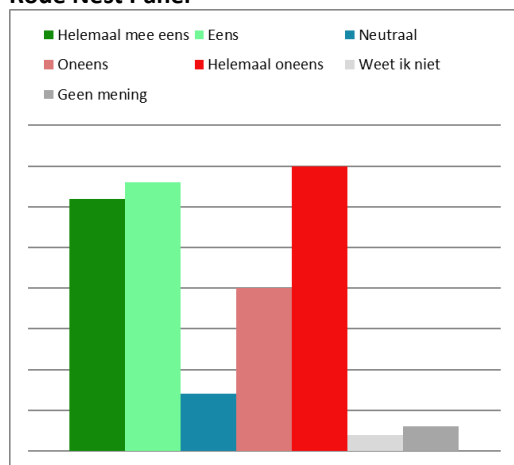
De volgende gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden in maart 2026. Met de afdelingen is de afspraak gemaakt dat zij over de manier waarop ze aan deze verkiezingen deelnemen in vrijheid mogen besluiten. Ze kunnen kiezen voor een gezamenlijke kandidatenlijst van PvdA en GroenLinks of voor een kandidatenlijst van alleen de PvdA. Inmiddels hebben bijna alle afdelingen een besluit genomen. Over de consequenties van een fusiebesluit in juni op de kansen van de afdelingen die niet voor een gezamenlijke kandidatenlijst hebben gekozen, verschillen het partijbestuur en Rood Vooruit van mening. En ook over de aanvaardbaarheid van die consequenties lopen de meningen uiteen.

Volgens **het partijbestuur** kleven er aan een fusiebesluit in juni geen onoverkomelijke bezwaren. Als het congres in juni tot een fusie van GroenLinks en PvdA besluit kunnen de afdelingen die dat willen in maart 2026 nog steeds met een PvdA-vlag aan de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen. Op het moment dat in het voorjaar van 2026 het formele fusiebesluit is genomen, gaan de leden en de gemeenteraadsfracties van die afdelingen mee over naar de nieuwe partij. Het partijbestuur wijst erop dat deze handelwijze niet in strijd is met de Kieswet of andere wettelijke bepalingen. Het partijbestuur ziet ook geen morele bezwaren.

Volgens **Rood Vooruit** zijn de consequenties van een fusiebesluit in juni verstrekkend, omdat de geloofwaardigheid van de afdelingen die onder de vlag van alleen de PvdA aan gemeenteraadsverkiezingen deelnemen, met dit besluit wordt ondermijnd. Zij staan in de verkiezingscampagne met de rug tegen de muur in het gesprek met kiezers die hun stem wel willen geven aan de kandidaten van de plaatselijke PvdA, maar niet aan kandidaat-raadsleden die na de gemeenteraadsverkiezingen overstappen naar een nieuwe partij van GroenLinks en PvdA. Deze afdelingen lopen volgens Rood Vooruit het risico om als gevolg daarvan stemmen en zetels te verliezen. Volgens Rood Vooruit is ook hier weer sprake van onbehoorlijk bestuur.

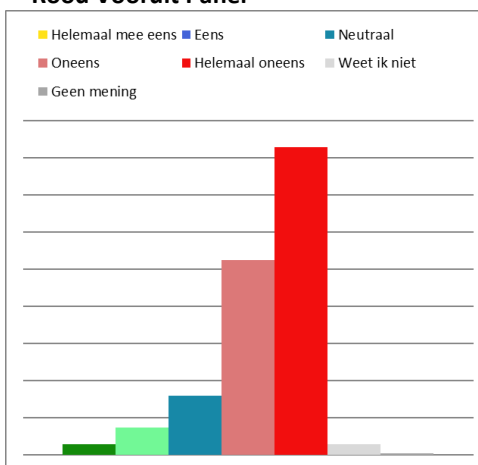
Vraag 4. In hoeverre deel je het standpunt van het partijbestuur?

Rode Nest Panel

- Pro partijbestuur: 48,5%
- Tegen partijbestuur: 42,3%
- Neutraal/onduidelijk: 9,2%

Rood Vooruit Panel

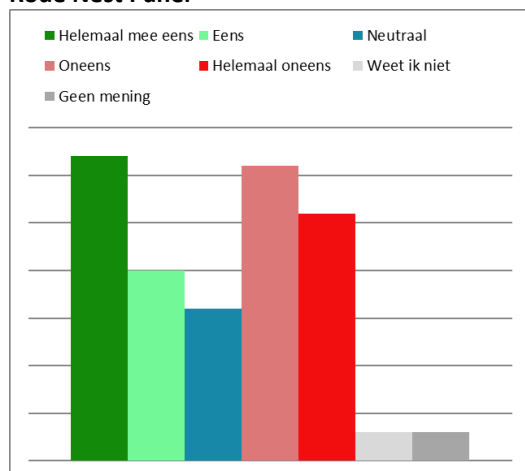

- Pro partijbestuur: 6,3%
- Tegen partijbestuur: 81,9%
- Neutraal/onduidelijk: 11,8%

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

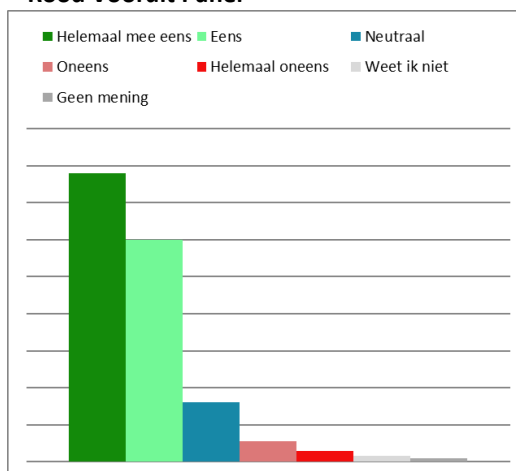
Vraag 5. In hoeverre deel je het standpunt van Rood Vooruit?

Rode Nest Panel

- **Pro Rood Vooruit: 40,0%**
- **Tegen Rood Vooruit: 43,1%**
- **Neutraal/onduidelijk: 16,9%**

Rood Vooruit Panel

- Pro Rood Vooruit: 83,6%
- Tegen Rood Vooruit: 5,2%
- Neutraal/onduidelijk: 11,2%

Vraag 6. Als je dat wenst kun je jouw antwoord hieronder toelichten.

Citaten:

- **Geloofwaardigheidsproblemen voor lokale afdelingen**
 - *“Hoe leg je aan kiezers uit dat je na maart opeens in een andere partij zit?”*
 - *“Het wordt onmogelijk campagne voeren als we na maart van kleur verschieten.”*

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

- **Verwarring over rechtspositie en lokale lijsten**
 - *“Formeel klopt het, maar moreel is het discutabel.”*
 - *“Ik heb me verkiesbaar gesteld voor de PvdA, niet voor een blanco toekomst.”*
- **Zorgen over timing en verkiezingsstrategie**
 - *“Wacht met besluiten tot na gemeenteraadsverkiezingen, geef afdelingen duidelijkheid.”*
 - *“Kiezers verdienen helderheid, geen achterkamertjesbeleid.”*
- **Kritiek op 'dubbele petten' en onduidelijke loyaliteit**
 - *“Fracties vallen straks uiteen, mensen weten niet waarvoor ze stemmen.”*
- **Positieve waardering voor vrijheid van keuze voor afdelingen**
 - *“Goed dat afdelingen autonomie hebben, dat moet behouden blijven.”*
- **Pro partijbestuur:**
 - *“We moeten nu duidelijkheid scheppen, anders blijven we hangen in verwarring.”*
- **Pro Rood Vooruit:**
 - *“Afdelingen die nu nog onder PvdA-vlag campagne voeren, worden voor het blok gezet.”*
- **Neutraal:**
 - *“Het is een complex dilemma. Juridisch kan het, maar politiek is het risicovol.”*

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

III. Congresmotie verkenning samenwerking PvdA-GL

Het congres van de PvdA heeft op 20 april 2024 middels een motie aan het partijbestuur de opdracht gegeven om de samenwerking met GroenLinks verder te verkennen. Op grond van deze motie moet het partijbestuur de verschillende vormen die een toekomstige samenwerking kan aannemen (blijvende alliantie, nieuwe partij, of fusie) verkennen en hier in de loop van 2025 ledengesprekken over organiseren. Volgens de motie moet het partijbestuur dit proces zo organiseren dat alle leden de kans krijgen mee te doen en mee te denken. De besluitvorming over de inhoud en de vorm van de samenwerking zou volgens de aangenomen motie in de tweede helft van 2026 moeten worden voorgelegd aan de leden van de PvdA.

Het partijbestuur van de PvdA heeft op 13 maart jl. aangekondigd dat het partijbestuur zal komen met een voorstel aan het congres om al in juni te besluiten tot een fusie van de PvdA met GroenLinks. Volgens Rood Vooruit handelt het partijbestuur met die aankondiging in strijd met de opdracht uit de congresmotie. Want volgens Rood Vooruit is die opdracht volstrekt helder: pas in de tweede helft van 2026 wordt de besluitvorming over de inhoud en vorm van de samenwerking aan de leden voorgelegd. En ook niet eerder dan nadat alle leden in een ordentelijk proces de kans hebben gekregen mee te doen en mee te denken. Ook het voortijdig trekken van conclusies door het partijbestuur, nog voordat de leden in de geplande inspraakbijeenkomsten de kans hebben gekregen om mee te doen en mee te denken, is volgens Rood Vooruit in strijd met de opdracht uit de congresmotie. Het partijbestuur motiveert haar besluit om af te wijken van de opdracht uit de congresmotie met een versnellingsnoodzaak. Rood Vooruit ziet geen versnellingsnoodzaak en is van mening dat het partijbestuur de congresmotie naar haar eigen believen uitvoert.

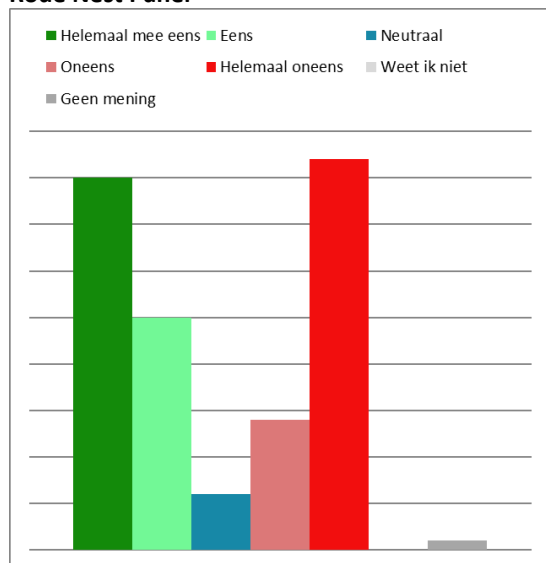
Het partijbestuur hanteert voor de noodzaak tot versnelling de volgende argumenten: binnen en buiten de PvdA en GroenLinks snakken veel mensen naar duidelijkheid. Ook de internationale instabiliteit, de opkomst van radicaal-rechts in Nederland en daarbuiten en een mogelijk snelle val van het kabinet maken het sneller nemen van een besluit over de samenwerking noodzakelijk. Daarenboven vormen PvdA en GroenLinks volgens het partijbestuur in de Eerste en Tweede Kamer en in het Europees Parlement al langer één team.

Volgens **Rood Vooruit** kloppen de argumenten van het partijbestuur niet. Vorm vóór inhoud zorgt volgens Rood Vooruit niet voor duidelijkheid. Het partijbestuur vermijdt de discussie over prangende inhoudelijke kwesties waardoor het pas na het genomen fusiebesluit duidelijk wordt waar de nieuwe partij nu echt voor staat. En ook Trump, Poetin en de andere spelers op het wereldtoneel of de AfD in Duitsland zullen niet onder de indruk zijn van een fusiebesluit, zo het nieuws van deze fusie hen al zou bereiken. En ook de val van het kabinet is volgens Rood Vooruit geen argument voor een versneld fusiebesluit. Omdat in dat geval wederom met een gezamenlijke kandidatenlijst van PvdA-GroenLinks de verkiezingsstrijd kan worden aangegaan. Wat eerder kon kan straks ook weer. De bewering van het partijbestuur dat PvdA en GroenLinks in het Europees Parlement al langer één team vormen is volgens Rood Vooruit onjuist. Want de Europarlementariërs van GroenLinks maken deel uit van de fractie van de Europese Groene Partij, terwijl de Europarlementariërs van de PvdA zijn aangesloten bij de fractie van de Partij van Europese Socialisten (PES). Over verschillende kwesties, waaronder het Europees Asiel- en Migratiepact hebben deze twee fracties ook verschillend gestemd.

Uitskomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

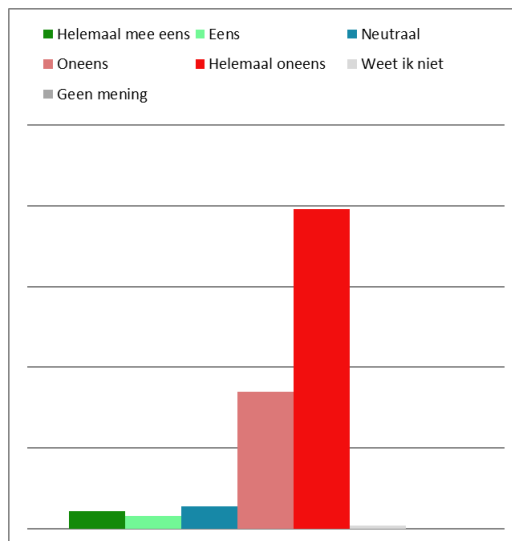
Vraag 7. In hoeverre deel je het standpunt van het partijbestuur dat er een noodzaak tot versnelling is die vraag om een fusiebesluit in juni 2025 in plaats van een besluit van het congres in de tweede helft van 2026?

Rode Nest Panel

- Pro versnelling: 50,4%
- Tegen versnelling: 44,1%
- Neutraal/onduidelijk: 5,5%

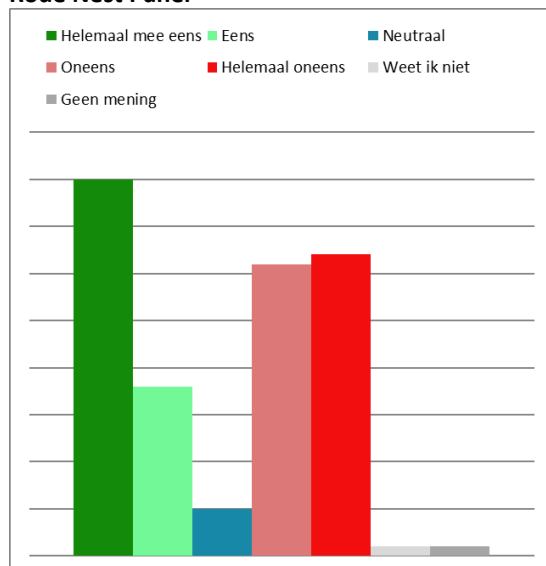
Rood Vooruit Panel

- Pro versnelling: 6,0%
- Tegen versnelling: 89,0%
- Neutraal/onduidelijk: 5,0%

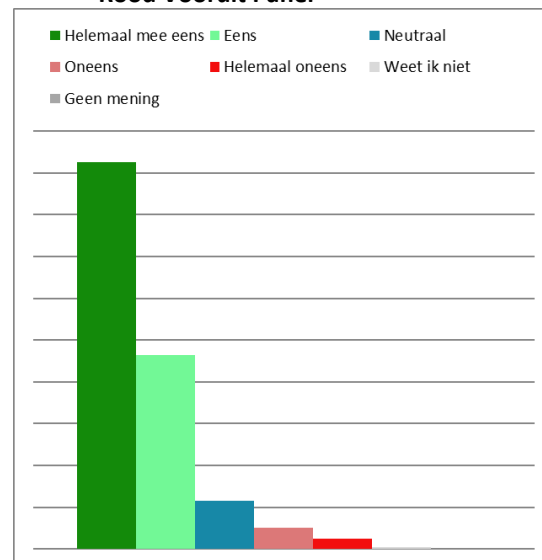
Vraag 8. In hoeverre deel je het standpunt van Rood Vooruit dat er geen noodzaak is tot versnelling van de besluitvorming en een besluit over een eventuele fusie daarom ook niet eerder dan in het najaar van 2026 behoeft te worden genomen?

Rode Nest Panel

- Pro tegenversnelling (dus tegen juni-besluit): 45,7%
- Tegen tegenversnelling: 48,8%
- Neutraal/onduidelijk: 5,5%

Rood Vooruit Panel

- Pro tegenversnelling (dus tegen juni-besluit): 87,7%
- Tegen tegenversnelling: 4,7%
- Neutraal/onduidelijk: 7,6%

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Vraag 9. Als je dat wenst kun je jouw antwoord hieronder toelichten.

Citaten:

- **Tijdgebrek voor inhoudelijke discussie**
 - “Zonder basisprincipes kun je niet fuseren.”
- **Kritiek op versnellingslogica**
 - “Urgentie wordt misbruikt als excuus.”
 - “Een besluit over een fusie in juni is absurd: dat is inhoudsloos doorduwen.”
- **Strategisch denken versus democratische zorgvuldigheid**
 - “We verliezen slagkracht als we blijven debatteren, maar ook legitimiteit als we overhaasten.”
- **Behoefte aan kader en statuten vóór besluit**
 - “Je kunt geen contract tekenen zonder voorwaarden.”
 - “Ik wil weten waarvoor ik straks lid ben. Nu is het een lege huls.”
- **Onrust over framing tegenstanders als ‘remmers’**
 - “Het is geen verzet, het is kritische betrokkenheid.”
- **Pro partijbestuur:**
 - “Snelheid is nu nodig. Rechts groeit, links moet zich verenigen.”
- **Pro Rood Vooruit:**
 - “Een fusie zonder basisdocumenten is democratisch onverantwoord.”
- **Neutraal:**
 - “Ik snap de haast, maar dat moet niet ten koste van inhoudelijke borging gaan.”

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

IV. Kwaliteit en democratische legitimiteit van de besluitvorming

Met de algemene wet bestuursrecht in de hand is de toepassing van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur door de overheid afdwingbaar. Bij privaatrechtelijke rechtspersonen, waaronder stichtingen en verenigingen, wordt de toepassing van deze beginselen - waaronder de beginselen van rechtszekerheid, zorgvuldigheid en transparantie – niet dwingend door de wet opgelegd. Dat neemt niet weg dat deze beginselen ook voor stichtingen en verenigingen als belangrijke maatstaven voor behoorlijke besluitvorming gelden, vooral als het gaat om belangrijke veranderingen zoals bij fusies of statutenwijzigingen.

Besturen van verenigingen (waaronder de PvdA) zijn daarom verplicht tot zorgvuldige besluitvorming. Dit betekent dat zij bij de besluitvorming over een fusie vooraf moeten zorgen voor voldoende informatie, transparantie en duidelijkheid over de inhoud en gevolgen van het besluit, zodat leden niet in onzekerheid verkeren over wat het besluit daadwerkelijk inhoudt. Een besluit om te fuseren zonder dat de inhoud en de gevolgen van de fusie op dat moment duidelijk zijn, kan worden gekwalificeerd als een besluit met een onduidelijke inhoud. Zo'n besluit is in strijd met verschillende beginselen van behoorlijk bestuur. Voor een fusievoorstel van het partijbestuur van de PvdA aan het congres betekent dit het volgende:

- Als het partijbestuur haar fusievoorstel doet zonder daarbij tegelijkertijd duidelijk te maken wat de uiteindelijke invulling van de nieuwe partij is, kan dit als niet-transparant worden ervaren, omdat het niet mogelijk is om goed in te schatten wat de fusie werkelijk zal betekenen.
- Als het partijbestuur niet gelijktijdig met het fusievoorstel voldoende informatie op tafel legt over de inhoud van de fusie en de gevolgen daarvan, kan men stellen dat er onvoldoende zorgvuldigheid is bij het nemen van het besluit.
- Als het partijbestuur haar fusievoorstel niet voorziet van duidelijke informatie over de inhoud en de politieke koers van de nieuwe partij, tast dit de democratische legitimiteit van het besluit aan, omdat de leden niet goed kunnen inschatten waar zij voor stemmen. Alleen de details kunnen later worden ingevuld.

Ook over de kwaliteit en democratische legitimiteit van een in juni door het congres te nemen fusiebesluit verschillen het partijbestuur en Rood Vooruit van mening.

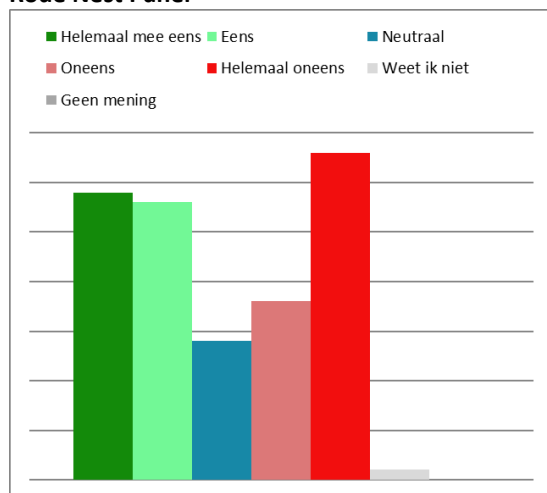
Het partijbestuur is van mening dat met een fusiebesluit in juni eerst duidelijkheid gecreëerd moet worden over de fusie en oprichting van een nieuwe partij. Daarna kan worden begonnen met het schrijven van statuten, het daarin opnemen van de grondbeginselen van de nieuwe partij, het nemen van besluiten over in de statuten vast te leggen keuzes en uitgangspunten en het inrichten van de verenigingsstructuur.

Volgens **Rood Vooruit** is dit de omgekeerde volgorde. Statuten en de daarin vast te leggen grondbeginselen van de partij zijn geen details, maar onmisbaar om aan een fusiebesluit voldoende inhoud te geven. De statuten moeten daarom voorafgaand aan het fusiebesluit door het congres worden vastgesteld. En ook over andere belangrijke zaken, zoals de grondbeginselen en de aansluiting van de nieuwe partij bij één van de politieke fracties in het Europees Parlement, zal het congres een uitspraak moeten hebben gedaan, alvorens tot stemming over een fusiebesluit kan worden overgegaan.

Uitskomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

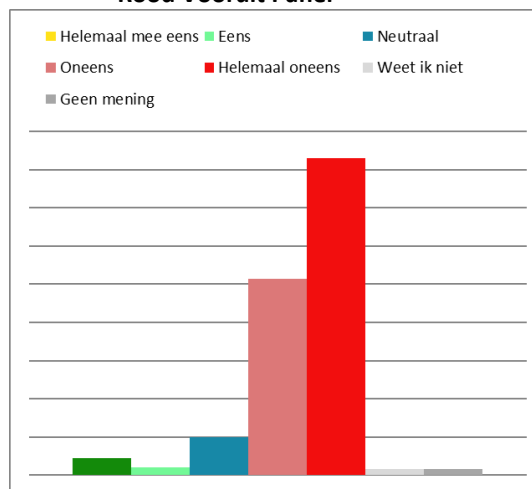
Vraag 10. In hoeverre deel je het standpunt van het partijbestuur?

Rode Nest Panel

- Pro partijbestuur: 45,9%
- Tegen partijbestuur: 41,8%
- Neutraal/onduidelijk: 12,3%

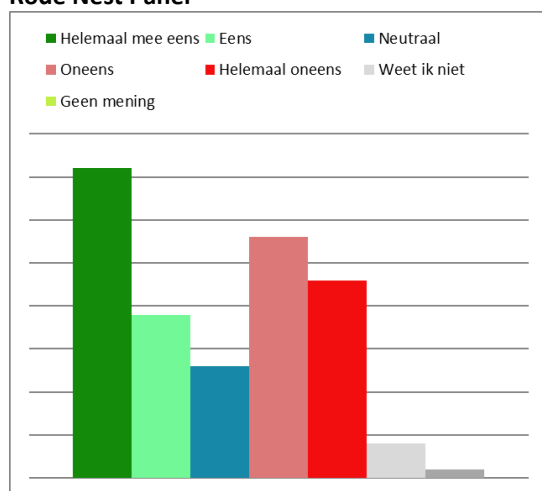
Rood Vooruit Panel

- Pro partijbestuur: 4,2%
- Tegen partijbestuur: 87,3%
- Neutraal/onduidelijk: 8,4%

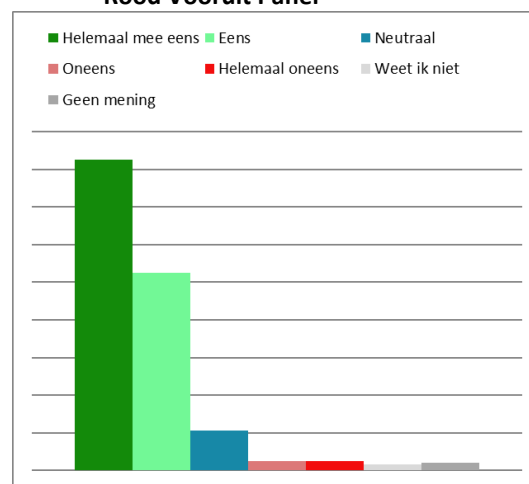
Vraag 11. In hoeverre deel je het standpunt van Rood Vooruit?

Rode Nest Panel

- Pro Rood Vooruit: 44,7%
- Tegen Rood Vooruit: 40,7%
- Neutraal/onduidelijk: 14,6%

Rood Vooruit Panel

- Pro Rood Vooruit: 87,7%
- Tegen Rood Vooruit: 3,1%
- Neutraal/onduidelijk: 9,1%

Vraag 12. Als je dat wenst kun je jouw antwoord hieronder toelichten.

- **“Vorm vóór inhoud” als kernprobleem**
 - *“Eerst besluiten, daarna pas nadenken – dat is ondemocratisch.”*
 - *“Besluiten zonder ledenmandaat zijn niets waard in een sociaaldemocratische partij.”*
- **Behoeftte aan partijvisie, statuten, ankerpunten**
 - *“Waar staan we straks voor? Niemand weet het.”*
- **Angst voor institutionele verwarring of botsing**
 - *“We eindigen in een bureaucratisch moeras zonder richting.”*
- **Scepsis over procespartijdigheid**
 - *“De richting ligt allang vast, dit proces is schijnparticipatie.”*
 - *“Het partijbestuur heeft zijn krediet verspeeld. Dit voelt als machtsmisbruik.”*
- **Voorzichtige steun onder voorwaarde van inhoudelijke onderbouwing**
 - *“Als we duidelijke kernwaarden opnemen, ben ik voor.”*
- **Pro partijbestuur:**
 - *“Het is logisch dat richting na besluit komt. Zo werkt politieke praktijk.”*
- **Pro Rood Vooruit:**
 - *“Zonder visie is het gewoon een lege huls met een nieuw logo.”*
- **Neutraal:**
 - *“Beide kanten hebben een punt. We missen een inhoudelijk tussenstap.”*

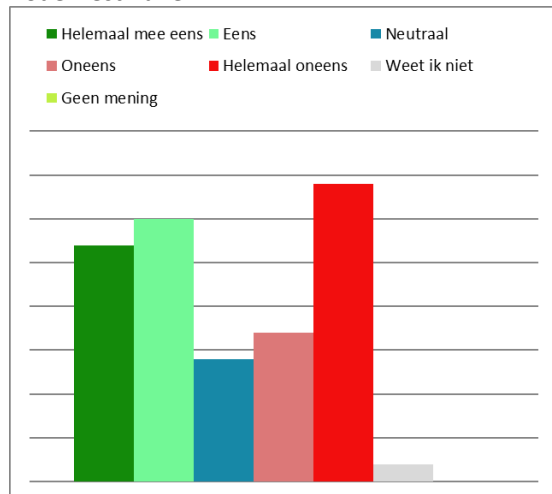
Uitskomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

V. Groter links

Het partijbestuur en andere voorstanders van de fusie van de PvdA met GroenLinks denken dat een bundeling van de krachten van deze twee partijen in één nieuwe linkse partij, centrum-links, van D'66 tot SP, als geheel groter gaat maken. **Rood Vooruit** en andere tegenstanders van de fusie van de PvdA met GroenLinks denken dat een fusie van deze twee partij centrum-links, van D'66 tot SP, kleiner maakt, omdat de deelname van GroenLinks de nieuwe partij te veel naar links trekt.

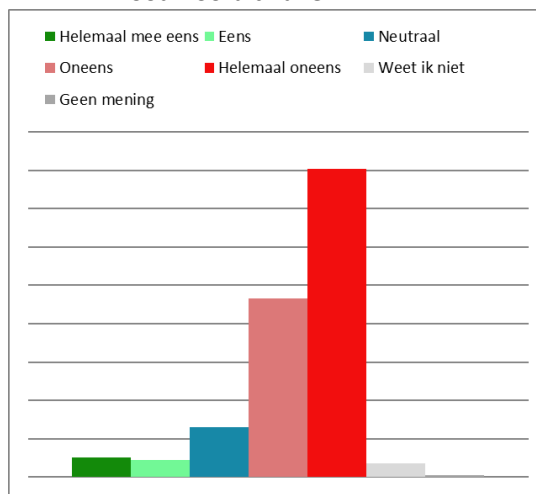
Vraag 13. In hoeverre deel je de mening van het partijbestuur?

Rode Nest Panel

- Pro partijbestuur: 45,5%
- Tegen partijbestuur: 41,5%
- Neutraal/onduidelijk: 13,0%

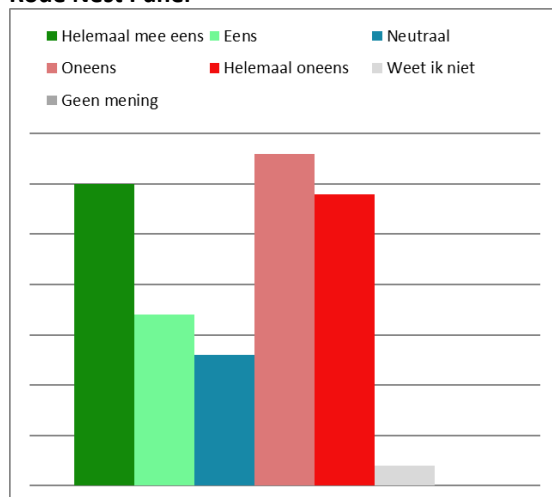
Rood Vooruit Panel

- Pro partijbestuur: 6,2%
- Tegen partijbestuur: 82,7%
- Neutraal/onduidelijk: 11,7%

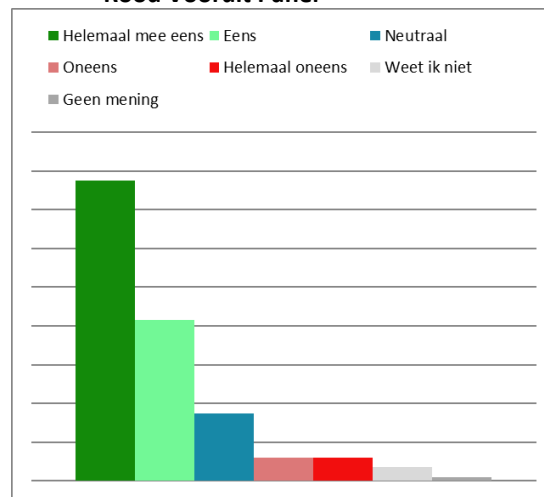
Vraag 14. In hoeverre deel je de mening van Rood Vooruit?

Rode Nest Panel

- Pro Rood Vooruit: 38,2%
- Tegen Rood Vooruit: 49,6%
- Neutraal/onduidelijk: 12,2%

Rood Vooruit Panel

- Pro Rood Vooruit: 77,8%
- Tegen Rood Vooruit: 7,8%
- Neutraal/onduidelijk: 14,4%

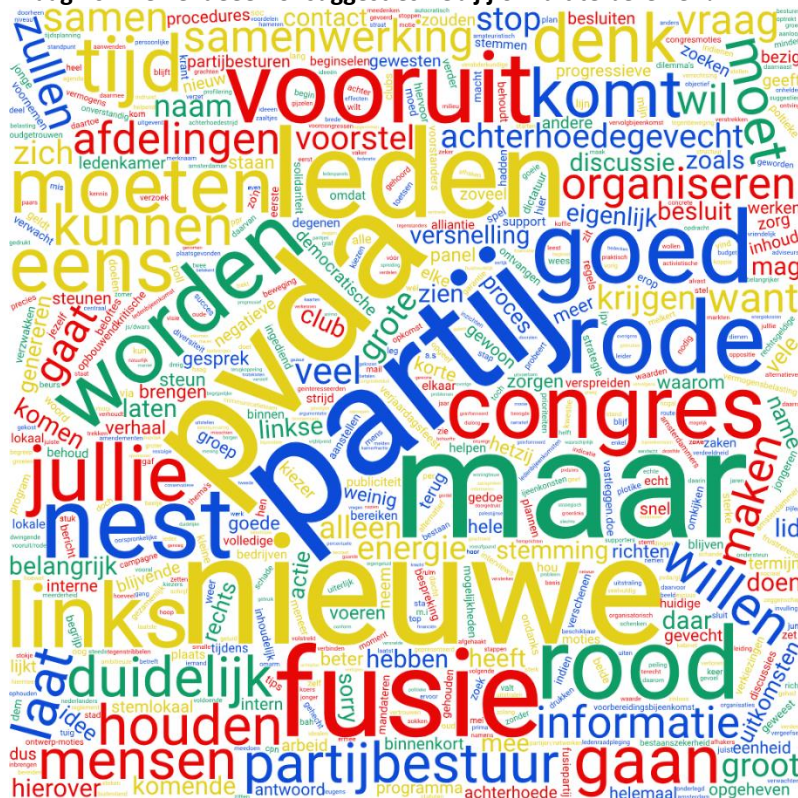
Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Vraag 15. Als je dat wenst kun je jouw antwoord hieronder toelichten.

VI. Steun voor Rood Vooruit en het Rode Nest

Vraag 16. Welke ideeën of suggesties heb jij om dit te bereiken?

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

VI. Rood Vooruit bijeenkomst 12 april

Vraag 17. Ik wil graag dat op 12 april het volgende onderwerp / de volgende onderwerpen tijdens de bijeenkomst van Rood Vooruit wordt / worden besproken.

De volgende onderwerpen werden in de panels genoemd:

Fusie en samenwerking PvdA - GroenLinks

- Argumenten tegen de fusie met GroenLinks
- Alternatieven voor de fusie:
 - Federatief model
 - Samenwerking zonder fusie (bijv. Keerpunt '25 model)
 - Fusie met andere partijen (SP, D66, Volt)
- Juridische mogelijkheden om fusie tegen te houden of terug te draaien
- Wat als de fusie toch doorgaat:
 - Oprichting nieuwe sociaaldemocratische partij (PvdA 2.0 / Rood Vooruit)
 - Scenarioplanning voor de toekomst van Rood Vooruit
- Proceskritiek:
 - Onbehoorlijk bestuur
 - Onvoldoende ledendemocratie
 - Gebrek aan transparantie

2. Inhoudelijke koers sociaaldemocratie / PvdA

- Wat zijn de kernwaarden en beginselen van de sociaaldemocratie anno 2025?
- Benoemen van sociaaleconomische thema's:
 - Arbeid en bestaanszekerheid
 - Wonen
 - Zorg
 - Onderwijs
- Kritiek op GroenLinks-standpunten:
 - Migratiebeleid
 - Klimaatbeleid versus bestaanszekerheid
 - Internationale oriëntatie PvdA versus binnenlandse focus GL
- Herkenbaarheid voor traditionele PvdA-doelgroepen (arbeiders, lage inkomens)

3. Toekomst van lokale afdelingen

- Ondersteunen afdelingen die zelfstandig mee willen doen aan raadsverkiezingen
- Mogelijkheden om lokaal door te gaan als PvdA
- Verhouding met GL-fracties lokaal

4. Strategie en campagne richting congres 21 juni

- Actieplan maken:
 - Leden mobiliseren
 - Media-strategie
 - Moties voorbereiden
 - Regio- en voorcongressen organiseren
- Argumenten en inhoudelijke voorbereiding debat
- Openbare profilering van standpunten

5. Organisatie van Rood Vooruit

- Rol van Rood Vooruit bij:
 - Tegenhouden fusie
 - Alternatief bieden (partijvorming)
 - Blijven binnen de fusiepartij als sociaaldemocratische stroming
- Mogelijke oprichting nieuwe partij:

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

- Visie, missie, statuten
- Tijdspad richting verkiezingen 2026 / 2027

6. Specifieke inhoudelijke thema's voor discussie

- Arbeidsmigratie en integratiebeleid
- Betaalbaar wonen en woningbouw
- Klimaat en energiebeleid
- Onderwijs en openbaar onderwijs (Art. 23 Grondwet)
- Internationale solidariteit en EU-oriëntatie
- Relatie tot Israël en Palestina
- Rol van de staat en overheid in de economie

Vraag 18. Noem hier één of meer onderwerpen die niet alleen op 12 april in de bijeenkomst van Rood Vooruit moeten worden besproken, maar die vervolgens ook moeten uitmonden in een door Rood Vooruit ingediende motie voor het congres op 21 juni.

Vraag 19. Geef waar mogelijk een toelichting op dit antwoord

Voorstellen moties genoemd in het Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel

1. Fusie met GroenLinks: Tegenstand, Uitstel & Alternatieven

- **Moties voor uitstel:** Fusiebesluit pas in 2026, vasthouden aan eerder congresbesluit (twee jaar traject).
- **Moties tegen fusie:** Fusie leidt tot verlies van sociaaldemocratische identiteit, inhoudelijke verschillen zijn te groot, fusie als “coup” ervaren.
- **Alternatieven voor fusie:**
 - Blijven samenwerken, maar geen fusie.
 - Federatief model of politieke alliantie.
 - Nieuwe sociaaldemocratische partij oprichten indien fusie doorgaat.
- **Concrete voorstellen:**
 - Referendum onder leden afdwingen.
 - Interne ledenpeiling of panel.

2. Ledendemocratie & Congresbesluiten

- **Moties voor versterking van ledendemocratie:**
 - Herstel van congresbesluiten en uitvoering daarvan.
 - Openbare vergaderingen Verenigingsraad.
 - Transparantie over stemprocedures en uitslagen.
 - Geen versnelde besluitvorming zonder inhoudelijk debat.
- **Moties tegen het partijbestuur:**
 - Motie van afkeuring richting partijbestuur.
 - Bestuur handelt in strijd met democratische beginselen.
 - Bestuur moet worden vervangen vanwege machtspolitiek.

3. Partijbeginselen en Ideologie

- **Sociaaldemocratische kernwaarden centraal stellen:**
 - Focus op bestaanszekerheid, arbeiders, publieke sector, herverdeling.
 - Kritiek op “groene” prioriteiten boven sociale kwesties.
 - Vasthouden aan PvdA-beginselen; geen compromisp partij
 - Verschillen met GroenLinks inhoudelijk benoemen.
- **Voorstellen tot beginselprogramma:**
 - Eerst politieke inhoud en koers bepalen, dan pas organisatorische vorm.
 - Discussie over kernpunten: democratisering economie, internationale solidariteit, vrouwenrechten, antisemitisme, etc.

Uitskomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

4. Electorale Strategie & Kiezersbinding

- **Analyse kiezersdoelgroepen:**
 - Veel verloren kiezers zitten nu bij PVV of VVD.
 - GroenLinks spreekt andere doelgroep aan: niet verenigbaar.
- **Strategische moties:**
 - Herprofilering op sociaaleconomische thema's: kiezers terugwinnen via sociaaleconomische thema's.
 - Aanpakken van migratie, zorg, woningmarkt en bestaanszekerheid.
 - Een programma maken dat de 'gewone arbeider' weer aanspreekt.
 - Kritiek op thema's GroenLinks ten kosten van bestaanszekerheid.

5. Organisatie & Procedurele Voorstellen

- **Statuten en besluitvorming:**
 - Versterking statutaire eisen voor fusie (bijv. $\frac{2}{3}$ meerderheid met quorum).
 - Besluitvorming via afzonderlijke congressen.
 - Voorstel tot statutenwijziging m.b.t. ontbinding PvdA.
- **Praktische voorstellen:**
 - Gemeenteraadsleden mogen zelfstandig onder PvdA-vlag blijven opereren.

6. Thematische Politieke Moties

- **Defensie:** Verhoging defensie-uitgaven mag niet ten koste gaan van het sociale vangnet.
- **Dienstplicht:** Invoering voor mannen én vrouwen.
- **Klimaat & energie:** Kernenergie als serieus alternatief benoemen, geen blindgroen beleid.
- **Europa & buitenland:**
 - Aansluiting bij de Europese sociaaldemocraten (PES).
 - Kritiek op selectieve verontwaardiging t.a.v. Israël/Gaza.
 - Voorstel voor motie over Israël/Gaza-Palestina als tegenhanger van pro-Gaza moties.

7. Communicatie & Vertrouwen in de partij

- **Herstel van vertrouwen door betere communicatie:** Veel leden voelen zich onvoldoende gehoord, partijbestuur dient actief in dialoog met de leden te gaan en transparant communiceren.
- **Bestrijding van stigmatisering en interne polarisatie:** Partijbestuur moet waken voor polarisatie en zich onthouden van framen van kritiek.

8. Electorale analyse & strategieontwikkeling

- **Onderzoek naar terugwinning van gematigd linkse kiezers:**
 - Veel voormalige PvdA-stemmers zijn uitgeweken naar andere partijen.
 - Onderzoek uitvoeren naar de motieven van deze overstap en mogelijkheden tot terugwinning.
- **Analyse van fusierisico's op electoraal draagvlak:** Risicoanalyse laten maken van de electoraal gevolgen van een fusie met GroenLinks.

9. Interne organisatie & cultuur

- **Hervorming interne bestuurscultuur:**
 - Leden ervaren weinig invloed op koers en beleid.
 - Hervorming van intern functioneren van de partij, gericht op openheid, toegankelijkheid en controleerbaarheid van besluitvorming.
- **Ombudswerk & ledenrechten:**
 - Leden met klachten of zorgen over interne processen kunnen vaak nergens terecht.
 - Instellen van een onafhankelijke ledenombudsman, toegankelijk voor alle leden.

10. Program en inhoudelijke koers voor een nieuw sociaaldemocratisch project

- **Opstellen van "10 over Rood 2025":**
 - Herijking van de sociaaldemocratische koers.
 - Starten met duidelijke sociaaleconomische prioriteiten.

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

- **Moderne sociaaldemocratie verankeren:**
 - Sociaaldemocratische politiek gaat over solidariteit én verantwoordelijkheid.
 - Voorstellen voor een programma dat het midden vertegenwoordigt: progressief op emancipatie, stevig op bestaanszekerheid, kritisch op marktwerking.

11. Europese dimensie en internationalisme

- **Ongedeelde aansluiting bij PES en S&D-fractie:**
 - Aansluiting bij Europese koepels is essentieel voor onze politieke identiteit.
 - Ongedeeld aansluiting bij de PES en de S&D-fractie in het Europees Parlement.
- **Internationale solidariteit evenwichtig behandelen:**
 - Internationale verontwaardiging kan selectief overkomen.
 - Beleid ontwikkelen waarin mensenrechtenschendingen wereldwijd met gelijke maat worden beoordeeld.

VII. Slotvraag

Vraag 20. Als je een nadere toelichting wil geven op jouw antwoorden, opmerkingen wil maken over de gestelde vragen of iets anders wil meegeven, dan kun je dat hieronder doen.

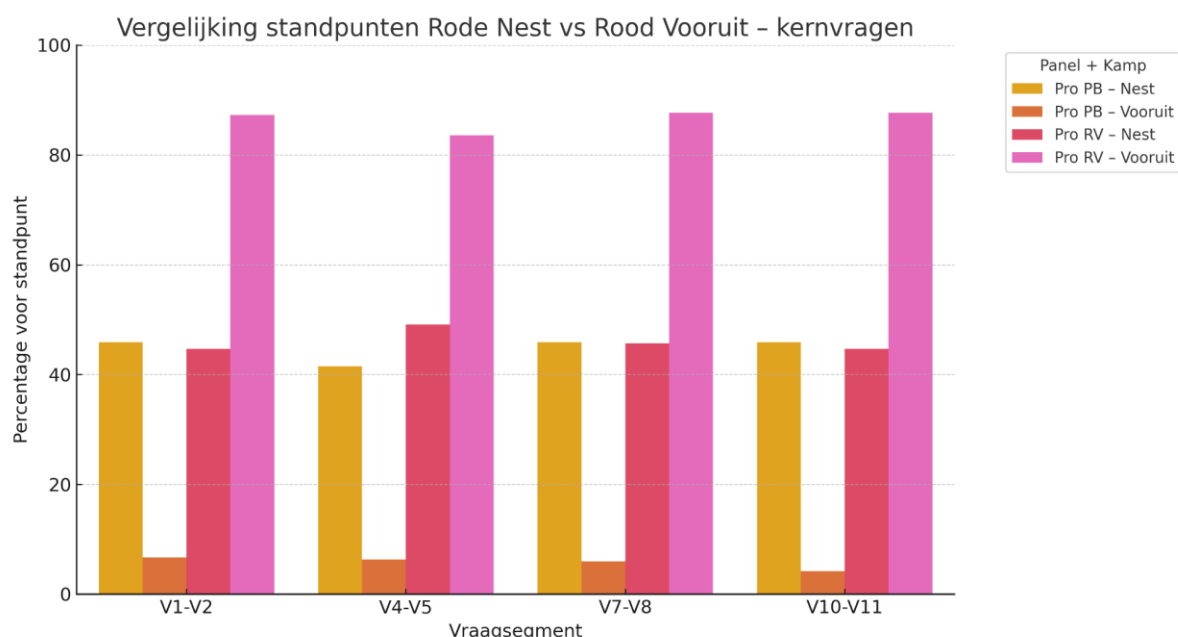

- De meeste opmerkingen zijn uniek geformuleerd, maar wel duidelijk in toon en richting.
- Veel leden benadrukken de fundamentele noodzaak van een intern democratisch mandaat.
- Er klinken brugvoorstellen en suggesties voor dialoog, maar deze blijven in de minderheid.
- De toon is grotendeels kritisch, maar minder fel dan bij sommige eerdere onderdelen.
- Veel waardering voor het houden van het panel.

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Analyses

Kwantitatieve vergelijking beide panels

Thematische vergelijking beide panels uit toelichtingen

Thema	Rode Nest Panel	Rood Vooruit Panel
Democratie & Mandaat	Zorg om balans tussen ledeninvloed en snelheid	Zeer sterke nadruk op bindend mandaat en zeggenschap
Partijvisie & inhoud	Behoeftte aan inhoud voorafgaand aan structuur	Eisen inhoudelijk kompas vóór fusiebesluit
Proces & tempo	Twijfel over volgorde en legitimiteit	Afwijzing versnelling, brede vraag naar vertraging
Vertrouwen partijbestuur	Verdeeld: deels vertrouwen, deels scepsis	Breed wantrouwen en verwijt van 'dictaat'
Brug of escalatie?	Middenpositie herkenbaar in neutrale groep	Zeer polariserend, weinig brugtaal of twijfel

Gemeenschappelijke grond beide panels

Gedeeld standpunt	Toelichting
Inhoud vóór vorm	Beide panels willen visie, kernwaarden en koers vóór structuurwijzigingen
Zorg over tempo & proces	Zowel het Rode Nest als Rood Vooruit vinden het proces onduidelijk of te snel
Vraag om transparantie	Gedeeld verlangen naar openheid en eerlijke communicatie over besluiten
Belang van ledeninspraak	Leden willen invloed op koers, proces en besluiten in beide panels
Behoeftte aan brugvorming	Beide panels erkennen impliciet de noodzaak tot verbinden en dialoog

Cruciale verschillen tussen beide panels

Thema	Rode Nest Panel	Rood Vooruit Panel
Vertrouwen partijbestuur	Verdeeld	Breed wantrouwen en gevoel van dictaat
Fusietempo	Tweedeling: deel accepteert tempo, deel niet	Vrijwel unaniem tegen versnelling
Mate van consensus	Spreiding over 7-puntsschaal	Bijna volledige consensus in één richting
Mate van polarisatie	Neutrale stemmen bieden ruimte	Hard en afgebakend – weinig twijfel
Toon en houding	Genuanceerd, afwegend	Fel, uitgesproken en activistisch

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

Hoofdconclusies op basis van beide panels

Deze hoofdconclusies vatten de gezamenlijke inzichten samen die uit beide panels – het Rode Nest en Rood Vooruit – naar voren komen. Ze zijn gebaseerd op een analyse van de thematische verdelingen, trends in argumentatie, en het onderliggende sentiment in de toelichtingen.

Structurele zorgen over het proces en het partijbestuur

In beide panels is sprake van een breed gedeeld wantrouwen jegens de wijze waarop het partijbestuur het fusieproces tussen PvdA en GroenLinks vormgeeft. Respondenten typeren dit proces als top-down, weinig transparant en overhaast. Veel leden ervaren dat zij niet serieus betrokken zijn bij de totstandkoming van het voorstel, ondanks het feit dat het formeel via leden wordt voorgelegd.

Legitimiteit onder druk, met mogelijk politiek en organisatorisch verlies

De legitimiteit van een mogelijk versneld fusiebesluit in juni staat ter discussie zolang essentiële elementen zoals partijstatuten, ideologische uitgangspunten en Europese oriëntatie niet vooraf duidelijk zijn. In beide panels geven leden aan dat zij overwegen hun lidmaatschap op te zeggen indien deze koers wordt doorgezet zonder fundamentele aanpassingen. De electorale risico's, zeker richting de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, worden in beide panels als aanzienlijk benoemd.

Grote behoefte aan ideologische en inhoudelijke verankering

Leden uit beide panels geven nadrukkelijk aan dat vorm niet boven inhoud mag gaan. Zij willen voorafgaand aan een besluit helderheid over de ideologische kern, de sociale en democratische uitgangspunten van de nieuwe partij, en de formele structuren waarbinnen die uitgangspunten worden verankerd. Vooral de wens om vooraf partijstatuten, Europese aansluiting en koersdocumenten te bespreken, komt sterk naar voren.

Verskil in toon en benadering, met convergerende zorgen

Hoewel het Rood Vooruit Panel zich uitgesproken kritisch en strategisch actiebereid opstelt, is ook in het Rode Nest Panel sprake van aanzienlijke zorg over democratische legitimiteit en het gebrek aan inhoudelijke basis. De toon in het Rode Nest is gematigder en vaker beschouwend, met ruimte voor reflectie en bemiddeling. Beide panels delen echter het fundamentele uitgangspunt: het huidige proces voldoet niet aan de eisen van de ledendemocratie.

Positieve energie voor alternatieven en motievorming

Beide panels bevatten concrete voorstellen en suggesties om het besluitvormingsproces te verbeteren. De oproep tot het indienen van moties over onderwerpen als fasering, ledenraadpleging en statutaire verankering is helder en breed gedragen. Er klinkt geen oproep tot stilstand, maar tot zorgvuldigheid en wederzijdse erkenning. Leden willen actief meedenken, maar vragen dan wel om een transparant proces, inhoudelijke onderbouwing en democratisch respect.

Conclusies

✦ 1. Structurele kritiek op het fusieproces

In beide panels heerst een breed gedragen wantrouwen ten aanzien van de manier waarop het partijbestuur de fusie tussen PvdA en GroenLinks doordrukt. Het proces wordt als **ontransparant, ondemocratisch en overhaast** gekenschetst. Het gevoel “gepasseerd te worden” is dominant. Afwijzing van de versnelling. Ook de leden die in beide panels hebben aangegeven het eens te zijn met de versnelling van het partijbestuur vinden het proces niet fraai.

✦ 2. Lage legitimiteit, hoog verliesrisico

Zonder voorafgaande statuten, inhoudelijke beginselen en ledeninspraak **dreigt het fusiebesluit legitimiteit te missen**. Velen overwegen hun lidmaatschap op te zeggen bij ongewijzigd doorgaan van het huidige traject.

✦ 3. Consensus over behoefte aan inhoud

Er is consensus dat **vorm niet boven inhoud mag gaan**. Leden willen duidelijkheid over ideologie, koers, Europese oriëntatie en partijstructuur vóór enig fusiebesluit. Angst dat de sociaaldemocratische kern van de PvdA verdwijnt in een brede, vaag gedefinieerde fusiepartij.

✦ 4. Actiebereidheid

Rood Vooruit toont sterke mobilisatiekracht en motiegerichtheid. Het Rode Nest is minder activistisch, maar ook daar leeft twijfels aan lidmaatschap en oproepen tot koerscorrectie.

Uitkomsten Rood Vooruit Panel en het Rode Nest Panel – maart/april 2025

✦ 6. Tweespalt leden

Het Rode Nest Panel toont een sterke tweedeling van de leden: de ene helft zit op de lijn van het partijbestuur en de andere helft juist niet. De tweedeling is significant en scherp met nauwelijks overlap in neutrale posities:

✦ 7. Gebrek aan informatie en ledeninspraak

In beide panels wijzen veel leden op gebrek aan informatie en communicatie van het partijbestuur en onvoldoende inspraak van leden. Leden hebben daardoor geen zicht op wat er gaande is. Roep om transparantie.

Het gewone, gemiddelde lid heeft geen idee wat er allemaal speelt, mist de nodige informatie en denkt dat het partijbestuur het wel weet en goed handelt.

✦ 8. Oproep om een landelijk ledenpanel te organiseren

Het partijbestuur had het proces veel zorgvuldiger met de leden moeten voorbereiden. Oproep om alsnog een landelijk ledenpanel hierover te organiseren.

✦ 9. Oproep om het congres met de leden voor te bereiden

Bij een dergelijk belangrijk besluit als het versnelde voorstel tot fusie is het van belang dit congres met de leden goed voor te bereiden. Dit ook m.b.t. deelname aan Ledenkamer en Stemlokaal. En informatie over de moties.

Laat de gewestelijke besturen voorcongressen met de leden houden.

Oproep tot acties vanuit de panels (een samenvatting)

- **Informeer de leden over het proces naar het congres**
 - Via website en nieuwsbrief Rood Vooruit en het Rode Nest
 - Online Q&A op website
 - Online brainstorm- en discussieplatform
- **Bereid leden voor op:**
 - Deelname aan Ledenkamer en Stemlokaal
 - Actieve steun voor moties
 - Stemmen op het congres
- **Roep de gewesten op tot het houden van voorcongressen:**
 - Voor het informeren van de leden over het proces naar het congres
 - Om de leden de mogelijkheid te geven met elkaar in discussie te gaan over het voorstel van het partijbestuur

N.B.

=> Rood Vooruit en het Rode Nest hebben een gezamenlijke open brief naar de gewestelijke besturen gestuurd om dit te doen.

- **Zorg voor moties in de Ledenkamer die recht doen aan de uitkomsten van de panels.**

Naschrift

Op de Rood Vooruit bijeenkomst van 12 april 2025 waar ook de lezers van de nieuwsbrief van het Rode Nest welkom waren zijn de uitkomsten van het Rode Nest Panel en het Rood Vooruit Panel gepresenteerd. Met die uitkomsten vond vervolgens een geanimeerde discussie in groepjes plaats. Die discussie onderstreepte de uitkomsten van de panels en de noodzaak tot verder actie. Er was veel waardering voor het organiseren van de panels en de presentatie van de uitkomsten.

Rapportage:

Het Rode Nest (www.rodenest.nl)

16-04-2025